

DANSK KULTURHISTORISK MUSEUMSFORENINGS ÅRSMØDE I MARIBO DEN 4. SEPTEMBER 1948

Mødet begyndte kl. 9 på Olsens hotel. Formanden, overlærer Albert Thomsen, Holbæk, rettede et særligt velkommen til undervisningsministeriets repræsentant, fuldmægtig Eigil Thrane, og bragte forsamlingen en hilsen fra foreningens æresmedlem, kreds-læge J. S. Møller, der på grund af sygdom ikke kunne være tilstede.

Følgende 42 museer var repræsenterede: Nationalmuseets 1., 2. og 3. afd., Københavns Bymuseum, Tøjhusmuseet, Dansk Landbrugsmuseum, Helsingør Bymuseum, Handels- og Søfartsmuseet, Frederiksborg, Gilleleje, Frederiksværk, Roskilde, Holbæk, Kalundborg, Sorø, Næstved, Stege, Maribo, Odense, Bogense, Gummerup, Nyborg, Ringe, Rudkøbing, Skagens Fortidsminder, Try, Ålborg, Viborg, Randers, Gammel Estrup, Oldsagssamlingen i Århus, Den gamle By, Horsens, Odder, Vejle, Kolding, Ringkøbing, Holstebro, Herning, Den antikvariske Samling i Ribe, Esbjerg og Haderslev.

Landinspektør Jungersen blev valgt til dirigent, hvorefter formanden aflagde følgende beretning:

Efter årsmødet i fjor i København, hvor de afgående styrelsesmedlemmer genvalgte, konstituerede bestyrelsen sig, men alle valg var genvalg, ligeledes af forretningsudvalget. I det forgangne år har bestyrelsen holdt 4 møder, udvalget 2 og årbogsudvalget 3 møder.

Det vigtige spørgsmål at skaffe hjælp til dækning af museernes store udgifter til *krigsforsikringen* har også i år været genstand for en del drøftelser indenfor bestyrelsen. En ny rate af ministeriets tilskud til løsoreforsikringen er nylig anvist til udbetaling. Men vort andragende til ministeriet (14.3.47) om et lignende tilskud på 50 % som bidrag til bygningsforsikringen blev desværre ikke bevilget, idet ministeriet i sit svar af 12. november henviste til, at loven af 4. juni havde nedsat bidragspromillen fra 15 til 5, altså en tredjedel af det oprindelige. Selv om dette i sig selv var en betydelig reduktion, må vi alligevel stærkt beklage, at det ikke lykkedes at tilvejebringe et direkte tilskud til museerne, der i mange tilfælde har svært ved at udrede forsikringsbidraget. Nu er der ikke andet at gøre end at arbejde på de hjemlige linier, altså søge hjælp hos de kommunale myn-

digheder. I adskillige af museernes vedtægter står der i sidste paragraf, at dersom museet engang nedlægges, overdrages det til kommunen. Dette forhold, synes jeg, bør medføre et vist kommunalt medansvar for bygningernes bevarelse; et godt museum er dog et kulturelt aktiv for en by.

Et af de store provinsmuseer har overfor forvaltningsnævnet for krigsforsikringen af bygninger protesteret mod, at det blev afkrævet renter af 1. rate for den tid, der hengik fra ratens forfaldsdag til ministeriets afgørelse forelå med hensyn til vort andragende om stats-tilskud. Det pågældende museum har, da nævnet ikke svarede, bedt vor bestyrelse undersøge, om andre museer også blev krævet for renter, og ønsket en aktion fra vor side overfor nævnet. Nogle forespørgsler til andre museer viste, at man nogle steder uden protest havde betalt, da det kun drejede sig om mindre beløb, og andre steder var man ikke klar over, hvad der var renter af de betalte beløb. Men jeg skrev så 9. juni til forvaltningsnævnet og henstillede, at museerne, som jo havde fået udsættelse med betaling af 1. rate, også blev fritaget for renter under udsættelsen, og der kom nu 23. august et svar, som går ud på, at krigsforsikringen er indforstået med, at der ikke skal betales renter af de den 1. maj 1947 forfaldne bidrag.

Forhandlingerne om de to kategorier af krigsforsikring har i de sidste 3—4 år kostet bestyrelsen meget arbejde og taget meget af årsmødernes tid. Nu må det imidlertid snart lysne, og selv om de store beløb har tyngt hårdt på et fattigt museums budget, og vi har syntes, det var ærgerlige penge at komme af med, så må vi alligevel ikke glemme, at de danske museer er sluppet meget billigt gennem krigsårenes ulykker. Hos os er det jo dog kun penge, det drejer sig om. I andre lande ligger adskillige museer i ruiner. Det kunne let være gået vore lige så ulykkeligt.

I november 1946 indsendte vi en ansøgning til undervisningsministeriet om, at den i de såkaldte »reglers« paragraf 3 fastsatte 5 års *dispensationsfrist* måtte blive forlænget yderligere til 5 år, altså til september 1951, og dette er ministeriet i en skrivelse af 10. november 1947 gået med til. Indenfor denne frist vil altså museer, som har fået statsanerkendelse, straks kunne søge statstilskud, medens de museer, der får statsanerkendelse efter september 1951, tidligst vil kunne opnå statstilskud 5 år efter, at de har fået statsanerkendelse.

Som De vil erindre, vedtog vi i fjor at søge ministeriet om, at de statsanerkendte museer fik ret til at søge den årlige *dispositionsbevilling* på c. 10.300 kr., som hidtil har været forbeholdt de statsunderstøttede. Vor ansøgning, som afgik 23. december, blev anbefalet af museumsnævnet og Nationalmuseet og bevilgedes 11. maj. Denne bevilling, der jo er beregnet på at øge museernes effektivitet ved at yde tilskud til større omordninger og udvidelser, monterer o. l., samt til indlægning af centralvarme og elektrisk lys, har været til gavn for adskillige museer. Nu kan den altså også søges af de statsanerkendte.

En anden sag er, at det sikkert hurtigt vil vise sig, at de 10.000 kr. er et altfor ringe beløb, når 43 museer nu kan søge det; og helt galt bliver det jo, når museerne engang begynder at søge tilskud til centralvarmeanlæg! Men så er der jo ikke andet at gøre end at bede ministeriet forhøje beløbet.

Provinsmuseumsnævnet har holdt 3 møder og behandlet 12 sager, de fleste drejer sig om museer, som søger statsanerkendelse og derfor

skal have deres virkeområde fastsat i vedtægterne og i mange tilfælde må forhandle med nabomuseerne først. Vi har desuden i år foretaget den i »reglernes« paragraf 6 krævede museums-kritiske gennemgang af samtlige statsunderstøttede provinsmuseer og afgivet indstilling til ministeriet om, hvilke museer der bør henregnes til centralmuseernes gruppe.

Da det vil være værdifuldt for mig, både som medlem af nævnet og som formand for vor forening at have det bedst mulige kendskab til museerne landet over, har jeg med ministeriets billigelse foretaget to rejser i sommer og besøgt museerne i Tønder, Ringkøbing, Thisted, Nykøbing Mors, Skive, Holstebro, Herning, Randers og Hørsholm. Jeg takker for den venlige modtagelse, jeg har fået, og jeg tror, at man alle steder har forstået, at det ikke er en ny form for inspektion, men kun et venskabeligt besøg for at få et indtryk af de forhold, som museerne og deres ledere arbejder under. Jeg håber at kunne besøge nogle flere museer næste år.

Dispositionsbetvillingen på de c. 10.300 kr., som altså nu kan søges af både statsunderstøttede og statanerkendte provinsmuseer, er efter museums-nævnets indstilling fordelt således:

<i>Gilleleje museum</i> til montrer m. v.	1000 kr.
<i>Køge museum</i> til konserveringslokaler med inventar	1500 kr.
<i>Holbæk museum</i> til montering af en stenalderbåd	500 kr.
<i>Maribo museum</i> til montrer	3000 kr.
<i>Rudkøbing museum</i> til montrer	1000 kr.
<i>Ålborg museum</i> til restaurering af paneler m. m.	2165 kr.
<i>Randers museum</i> til montre	450 kr.

På mødet i fjor vedtoges et forslag fra magister Hermansen om at udgive en *brochure om danske museer* i dansk, svensk, engelsk og fransk udgave. Turistforeningen for Danmark vil betale trykning og papir, resten skulle museerne selv betale i forhold til den plads, de får i heftet.

Museumskonsulent Halkjær Kristensen fik ordet for at give en meddelelse om tinmærkebogen og håndbogen i museumsteknik.

Alle stempler, der i denne forbindelse var af interesse i Nationalmuseets samlinger af dansk tin, var blevet fotograferet. Pengene hertil havde Nationalmuseet bevilget. Det beløb, som Dansk kulturhistorisk Museumsforening sidste år bevilgede til fotografering af tinstempler, vil i det kommende år blive anvendt til fotografering af stempler i provinsmuseernes samlinger af dansk tin. Med hensyn til bogen om museumsteknik håbede konsulentten, at han sammen med konservator Axel Christensen i løbet af næste år kunne få bevilget penge til en studierejse til Sverige og Norge, hvorefter de ville gå i gang med at skrive bogen.

I forbindelse hermed foreslog formanden, at foreningen nu i efteråret ansøgte ministeriet om et beløb til nævnte studierejse, idet han mente, at en sådan bog om museumsteknik ville være af stor betydning i arbejdet på museerne. Forsamlingen tiltrådte

senere uden diskussion dette forslag. Videre udtalte formanden i sin beretning:

Arbejdet med at forberede et forslag til en *årbog* for vor forening er især udført i det udvalg, vi nedsatte paa årsmødet i fjor, men også i bestyrelsen har vi arbejdet en del med disse planer, som vil blive forelagt for repræsentanterne under dagsordenens punkt 5.

Endelig vil jeg meddele, at da man — desværre lidt sent — blev klar over, at magister *Chr. Ax. Jensen* fyldte 70 år den 1. august, dannedes der en komité af nogle venner og kolleger, som vedtog at udsende opfordring til museer, museumsmænd og privatfolk om at være med til at ære magisteren på festdagen ved at overække ham en sølvmedaille, modelleret af billedhuggeren Adam Fischer, og en hyldestadresse forbundet med en bibliografi over hans forfatterskab, udarbejdet af mag. Hermansen. Der blev nedsat et arbejdsudvalg bestående af museumsdirektør Andrup som kasserer, magister Hermansen som sekretær og med mig som formand. Vor bestyrelse vedtog, at det ville være naturligt, at vor forening stod som indbyder, og derefter udsendtes opfordringerne i april måned. Tanken vandt stor tilslutning, også i vore broderlande. Adam Fischer lavede en god model til medaillen, hofjuveler Hertz gik i gang med prægningen, Hermansen udarbejdede bibliografien, som blev trykt hos Nordlunde. Arbejdet blev desværre i begge tilfælde sinket af ferier og forskellige uheld, men Andrup, Hermansen og jeg mødte op paa Søndermarksvej den 1. august for at gratulere og overrække magister Jensen plaketterne til medaillens to sider samt et fortryk af bibliografien, og jeg oplæste den hyldestadresse, som indleder bogen, og bragte magisteren en tak fra de danske kulturhistoriske museer.

I vor henvendelse til videnskabskommissionen, som jeg oplæste ved mødet i fjor, fremsatte vi nogle bemærkninger om *provinsmuseernes fremtid*, og jeg foreslog, at man på et senere repræsentantmøde tog en almindelig drøftelse af dette vigtige spørgsmål. Jeg kunne tænke mig, at vi tog det op på mødet næste år i København. Jeg har i sommer besøgt nogle norske og svenske museer og ved samtaler med museumsfolk deroppe fået oplysninger om, hvorledes deres museer drives, om organisation, offentlige tilskud, videnskabeligt uddannede ledere o. s. v., og er klar over, at vi kan lære meget af vore nordiske broderlande. Vi nåede et stort skridt fremad, da vi fik den nye museumsordning med »reglerne« af 1941, men vi arbejder endnu under altfor småskårne og beskedne vilkår. Der mangler i nogen grad perspektiv og horisont over provinsmuseernes hyggelige lille verden.

Beretningen godkendtes uden diskussion.

Punkt 2. Fællesbevillingen 1947—48. Magister *Chr. Axel Jensen* indledte med at takke forsamlingen hjerteligt for den store opmærksomhed, man fra foreningens side havde vist ham ved hans 70-års fødselsdag. Derefter gav han en oversigt over fordelingen af fællesbevillingen for 1947—48 og udtalte herunder, at andragender om del i denne bevilling i det forløbne år havde været forbavsende få. Man havde derfor kunnet efterkomme praktisk talt alle andragender, som med tilstrækkelig motivering var indkommet. Billedet vil nok ændre sig noget til næste år efter de

allerede indkomne ansøgninger at dømme. I denne forbindelse bør det nævnes, at museerne altid må søge om et bestemt beløb og til et bestemt formål. Penge til ekstrahjælp ved protokollering o. lign. kan ikke søges på denne bevilling. Fællesbevillingen har i de forløbne år været stærkt medvirkende til en højnelse af provinsmuseernes standard, ligesom den har givet dem mod til at stille større krav om støtte fra såvel offentlig som privat side. Af årets fællesbevilling er 4 200 kr. brugt til indkøb af en samling snitværker på Gisselfeld. Deres oprindelige hjemsted er endnu ikke helt fastslået, men såsnart dette er sket, vil de i overensstemmelse hermed blive fordelt til de enkelte museer. Resten af fællesbevillingen er fordelt til følgende museer:

Ålborg: Renæssance sølvbæger	1500
Århus hist. museum: Stenalder ildsted	500
Odense: Louis XVI stole fra Fraugde	1400
Holbæk: Stenalder stammebåd	1000
Sønderborg: Folkeminder	471,83
Køge: Kamin, skomagerkrus	1000
Ribe: Bronzealdersager, konservering	240
Ringkøbing: Konservering af S. Nissums krucifix m. m.	300
Århus, Den gamle by: Renæssance fylding	425
Odder: Konservering	200
Roskilde: Møbler, sølv	1000
Horsens: Sølvskål	3000
Liselund	2000
Gammel Estrup	2000

Desuden er til fotografering og småkonserveringer for forskellige museer medgået 763,17 kr.

Under *punkt 3, museumskonsulenternes virksomhed*, meddelte dr. Broholm: I de forløbne år har konsulent Bæksted udført forskellige protokollerings- og ordningsarbejder på museerne i Randers, Stege, Næstved, Nykøbing M., Maribo, Ribe, Tønder, Grenå og Odder. På grund af varmemeforholdene kan konsulentarbejdet på museerne kun ske i sommertiden, og for at udnytte tiden bedst muligt sker protokolleringen på den måde, at der på stedet skrives en koncept, efter hvilken protokollen udarbejdes i vintertiden på Nationalmuseet. Det vil være af stor betydning, om provinsmuseerne har en kopi af Nationalmuseets herredskort, og sådanne vil sikkert også kunne udarbejdes af konsulenten. Dr. Broholm var ikke så glad for enkelte museers brug af ikke sagkyndig hjælp. Han henstillede til museerne at foretage en udskillelse af

de oldsager, som ikke hørte hjemme i det pågældende museums område, og anbefalede museerne indbyrdes at foretage en udveksling af disse oldsager. Til slut udtalte han en beklagelse af, at konsulenterne stadig kun var honorarlønnede. Det ville være rart, om de snart kunne blive fast ansatte. I fjor søgtes stillingerne normerede, men uden resultat. Nationalmuseet og de tilsynsførende vil imidlertid støtte en ny ansøgning.

Mag. C. A. Jensen udtalte derefter: På museet i Kalundborg er der fortsat og omtrent afsluttet en ny registrering af den først indsamlede halvdel af museets samlinger fra historisk tid. Genstandene har fået en fyldigere og mere nøjagtig beskrivelse og har samtidig fået museumsnummeret påmalet. Kredslæge J. S. Møller har været meget glad ved at få dette arbejde udført, mens han endnu har kunnet følge det. I Lolland-Falsters stiftsmuseum er der påbegyndt en nyordning af magasinerne samtidig med den nye opstilling af samlingerne fra tiden efter 1700. En del særlig værdifulde genstande er sidste vinter blevet konserverede på Nationalmuseet. Opstillingen i de nyindrettede lokaler er i sommer blevet afsluttet, og museet fremtræder nu i en hel ny skikkelse, hvad vi senere vil få lejlighed til at se. Randers museum har i det gamle helligåndshus fået overladt et par lokaler og har her udstillet en del ting, der tænkes at kunne virke som reklame for museet. Man kan også få konsulenthjælp til protokollering af nyindkomne sager. Den antikvariske samling i Ribe har således fået protokolleret de for nogle år siden ved udgravningen af Riberhus slotsbanke fremkomne sager. På museet i Tønder er der foretaget en revision af samlingerne og tilrettelagt en protokollering af hidtil uindførte sager. Desuden er en ny magasinordning bragt i stand. I Varde er museets samling af landbrugsredskaber blevet omordnet og udstillet i et mere velegnet rum end hidtil, og i tilknytning hertil er der arrangeret en særudstilling vedrørende vestjysk husflid og hjemmeindustri. Halkjær Kristensen har desuden aflagt kortvarige besøg af orienterende og rådgivende art i museerne i Tisted og Nykøbing F. I vintertiden har han været beskæftiget med forarbejder til en vejleder for Køge museum og har desuden deltaget i arbejdet på 3. afd.

Det er mit indtryk, at samarbejdet med konsulenten har været godt de forskellige steder. Også jeg vil anse det for lykkeligt, om konsulentstillingerne snarest kan blive normerede. Stillingeres oprettelse var et eksperiment, men det har vist sig, at de gør stor nytte, og de bør derfor sikres i fremtiden.

Formanden mente, at tanken om konsulentstillingeres normering burde støttes. Bestyrelsen har ikke drøftet denne sag, men

når Nationalmuseet igen søger stillingerne normeret, vil bestyrelsen gerne støtte ansøgningen.

Forsamlingen gav denne tanke sin tilslutning.

Punkt 4. Regnskabsaflæggelse. Kassereren, museumsdirektør *Svend Larsen*, Odense, meddelte følgende: Medlemskontingentet for 82 museer i 1947 var 820 kr. Årets indtægter var ialt 1.828,24 kr., udgifterne 1.707,37 kr., hvorefter der var 3.969,73 kr. at overføre. Regnskabet er revideret af L. Engelstoft og J. Paulsen. Regnskabet godkendtes.

Man vedtog at behandle dagsordenens punkt 9—10 og udskyde 5—8 til efter frokosten.

Punkt 9. Bestyrelsesvalg. Af bestyrelsen skulle i år afgå: Klem, Larsen, Steensberg og Søgård. De blev alle genvalgt. De to revisorer, L. Engelstoft og Jørgen Paulsen, blev ligeledes genvalgt.

Punkt 10. Foredrag af museumsforstander H. P. Hansen, Herning, om »mosefund — offerfund«. Han hævdede heri, at mange af de fund, som arkæologerne forklarer som offerfund, slet ikke er det. (Foredraget findes i noget udvidet form trykt i »Sprog og Kultur«, XV (1947), 44—65). Museumsinspektør *Erling Albrechtsen*, Odense, imødegik H. P. Hansens synspunkter og forsvarede arkæologernes. (Albrechtsens indlæg vil blive trykt i »Sprog og Kultur« XVII, 1948).

Efter frokosten genoptoges forhandlingerne med en kort diskussion om emnet: mosefund—offerfund.

Riismøller, Ålborg, H. P. Hansen har ret i alle bagateller, Albrechtsen i hovedsagen. H. P. Hansen har med held skåret en mængde fund fra, som aldrig kan få betegnelsen: offerfund. Henlagte ting kan være depoter, men selvom man sorterer disse fra, bliver der dog tilbage en gruppe, der ikke kan forstås som andet end offerfund.

Broholm: Begge indledderne kan have ret i deres påstande. Lurfundene er således noget andet end de almindelige sakrale fund. De findes kun fra yngre Bronzealder. At de ikke optræder i Jernalderen, skyldes en ændring i religionen. Lurerne er kultinstrumenter, som hører til en bestemt religion, og de må ikke profaneres ved brug i en anden religion, derfor henlægges de på de gamle offersteder, ikke som et offer til guderne. De må derfor snarere betegnes som en slags depotfund, og det samme gælder solvognen.

H. P. Hansen: De svage punkter i artiklen er taget med for at fremtvinge modartikler. Levende dyr og mennesker har man kun ofret til de store guder. Gravofre er noget andet, de findes og skal ikke benægtes.

Punkt 6. Lovændring. *Albert Thomsen* motiverede ændringen af lovenes §§ 4 og 7 med, at foreningen fattedes penge, hvorfor det var nødvendigt at hæve kontingentet. At man foreslår en gradering af kontingentet, skyldes ønsket om at vise de mindre museer et vist hensyn. Bestyrelsen foreslår, at § 4 kommer til at lyde: »Årskontingentet er for Nationalmuseets enkelte afdelinger og andre større museer samt for centralmuseer 40 kr., for andre statsunderstøttede museer 30 kr., for statsanerkendte provinsmuseer 25 kr. og for andre museer 20 kr.«

Andet punktum af § 7 foreslås ændret til: »Museumsforeningen betaler kontingent for sine medlemmer til Dansk historisk Fællesforening.«

Da ingen havde noget at indvende mod disse ændringer af lovene, vedtoges de enstemmigt.

Punkt 5. Beretning og forslag fra årbogsudvalget. *Albert Thomsen:* Udvalget har holdt 3 møder i det forløbne år. Man foreslår at udgive en årbog på 10 ark med rigt illustrerede artikler om ting i danske museer. Egentlig kunsthistorie tænkes ikke medtaget. Som hovedtitel foreslår man: *Danske museer*, og som undertitel: Årbog for Dansk kulturhistorisk Museumsforening. Udvalget har som redaktør valgt mag. V. Hermansen, der vil blive bistået af museums konsulent Bæksted. Redaktionsudvalget består af Thomsen, Hermansen og Søgård. Oplagets størrelse tænkte man sig skulle være 800—1000. Heraf kunne museerne vel tage ca. 400, idet man håbede, at ethvert museum ville hjælpe til med at skaffe prænumeranter. En hel del af museernes bestyrelsesmedlemmer vil sikkert være abonnenter. For at hjælpe på økonomien er det udvalgets tanke, at der bag i bogen skal være nogle annoncer. Han håbede, at foretagendet kunne blive et aktiv for foreningen.

Hermansen meddelte, at forskellige havde givet ham løfte om bidrag til årbogen, og han mente heri at have stof til de 2 første årgange. Man havde også tænkt på i årbogen at give en årlig oversigt over de for museerne vigtigste bøger og begivenheder, i lighed med, hvad mag. Chr. Axel Jensen i sin tid havde prøvet på at give. Med et billedstof på 33—40 pCt. og et forfatterhonorar efter F. B. V. A.'s regler mente han, at årbogen skulle kunne fremstilles for ca. 12 kr. Forsamlingen havde lejlighed til at se prøvetryk af tekst, billeder og titelblad.

Der fulgte nu en livlig diskussion, hvorunder *Paulsen*, Tøjhusmuseet spurgte, hvem der skulde betale det evt. underskud. *Jungersen* mente, at museerne måtte bære udgifterne og tegne en garantikapital. *Calov*, Kalundborg, og *v. Sprechelsen*, Randers,

mente, at bogen vil blive for dyr til at kunne sælges på museerne. *Klem*, Kronborg, foreslog at gøre bogen mindre end de tænkte 10 ark, og at man anbefalede den i en lille tryksag, som kunne vedlægges de forskellige museers årbøger. *Dr. Nørlund* mente, at man burde prøve sagen igennem hos forskellige forlag, og man måtte absolut søge ministeriet om økonomisk støtte. Foreslog, at man giver udvalget respit til næste år og afventer, hvad der kan komme ud af forhandlingerne med forlagene. *Jungersen* foreslog, at der til museerne udsendes en forespørgsel om, hvor mange eksemplarer de kan aftage. *Alb. Thomsen* svarede, at tanken om et mindre arkantal ikke var udvalget fremmed, så lidt som at søge ministeriet om penge til årbogen. Han mente, det ville blive svært at finde det idelle forlag til en sådan publikation. Udvalget ville imidlertid gerne arbejde videre med sagen. Hertil gav forsamlingen sin tilslutning under den forudsætning, at det ikke skulle koste foreningen noget. Til slut valgtes *Riismøller*, Ålborg, ind i udvalget i stedet for *Munthe-Morgenstjerne*.

Punkt 7. Den fremtidige ordning af statens tilsyn med provinsmuseerne. *Alb. Thomsen*: Spørgsmålet opstår naturligt ved mag. *Chr. Axel Jensens* afgang. Bestyrelsen vil gerne høre, hvad forsamlingen mener, man bør gøre i den anledning. Der har været tanker fremme om en deling af embedet, så der bliver en tilsynsførende fra hver af Nationalmuseets tre første afdelinger.

Chr. Axel Jensen: Da jeg i 1920 begyndte som tilsynsførende ved provinsmuseerne, kendte jeg det hele, også folkemuseumsagerne, idet jeg i en årrække havde været tilsynsførende ved folkemuseet. I de senere år har jeg haft god hjælp af konsulent *Halkjær Kristensen*, der har så stærk en forbindelse med 3. afd. Det er mit håb, at der i fremtiden må være den stærkeste kontakt mellem provinsmuseerne og 3. afd., idet langt den største del af provinsmuseernes sager falder sammen med 3. afdelings.

Riismøller: Hvem kommer til at føre tilsynet? Nu har vi i mange år været vant til et tilsyn, der har været som en fader for os unge i museumsarbejdet. Vi vil komme til at savne mag. *Chr. Axel Jensens* store viden og forståelse.

Dr. Nørlund: Personspørgsmålet kan ikke drøftes nu. Det glæder mig at høre, at man ønsker forbindelsen med 2. afd. fortsat; men tilsynet og konsulenterne bør ikke vokse til alt for stor en institution. Der er brug for flere specialister som hjælp for provinsmuseerne. Det er et spørgsmål, om der er nogen rimelig grund til at opretholde skellet mellem konsulenter og tilsynsførende.

Jungersen foreslog til slut, at man henstillede til bestyrelsen

at arbejde videre med sagen i forståelse med Nationalmuseet. Han beklagede stærkt, at man nu måtte tage afsked med mag. Chr. Axel Jensen, og rettede en dybtfølt tak til ham for det store og betydningfulde arbejde, han gennem de mange år havde udført til gavn for provinsmuseerne.

Punkt 8. Eventuelt. Kapt. *Paulsen*, Tøjhusmuseet: Mange af provinsmuseernes våbensamlinger trænger til konservering. Han kunne tænke sig, at mindre våbensamlinger blev sendt ind til konservering på Tøjhusmuseet, der ville udføre denne gratis. Provinsmuseerne skulle blot betale forsendelsen. Større museer kunne man stille konservator til rådighed for, mod at de betalte hans ophold. Tøjhusmuseet ville gerne bestemme våbnene for de forskellige museer, ligesom man også godt kunne tænke sig at supplere museernes våbensamlinger. Men vi må have alle museerne med, og Tøjhusmuseet må have lov til at bestemme, hvornår det er det enkelte museums tur. Tøjhusmuseet vil også gerne lade museernes faner restaurere, men herfor må dog betales.

Forsamlingen modtog dette generøse tilbud med akklamation.

v. Sprechelsen, Randers, spurgte, om Nationalmuseet ikke kunne yde provinsmuseernes folk lidt hjælp til at få større kendskab til udgravningsteknik og de ting, men finder ved udgravninger af hustomter, f. eks. potteskår. Hertil svarede dr. *Nørlund*, at der i Dansk historisk Fællesforening vil blive stillet forslag om næste år at fortsætte de tidligere afholdte kursus i udgravning m. v.

Paulsen, Frederiksborg, gjorde opmærksom på, at opsynsbetjentene havde organiseret sig i vagtbetjentenes fagforening, og foreslog, at museerne sluttede sig sammen, så man ved evt. lønforhandlinger kunne optræde på fælles linie.

Jungersen frygtede, at et sådant samarbejde mellem museerne ville gøre det sværere for de mindre museer at klare det økonomiske, da de i deres forhandlinger med opsynet tvinges til at følge de større museer, hvor opsynets stilling er ganske forskelligt fra den, det har ved de mindre museer. *Riismøller* mente, at man burde tage det mandskab, man havde brug for, ind som fast tilknyttet museet. Dr. *Nørlund* syntes, at denne sag burde forhandles i museernes fællesråd. Fuldmægtig *Thrane* mente, at *Riismøllers* forslag ville være det bedste for de mindre museer. Angående konsulenternes stilling udtalte han, at den var forbedret, så de nu havde løn som inspektører af 2. grad, men uden pensionsret, da de stadigvæk ikke var fast ansatte.

Riismøller gjorde opmærksom på turisternes opkøb af antikviteter og spurgte, om det var lovligt at føre disse ting ud af landet. Det går i år navnlig ud over vore malede møbler og vort

sølvtoj. Kan der gøres noget herimod? Hertil svarede dr. *Nørlund*, at Danmark intet forbud har mod udførsel af hverken ældre eller yngre antikviteter. Nationalmuseet har i et bestemt tilfælde påtænkt at henvende sig til ministeriet for at opnå en lov til beskyttelse af antikviteter.

Efter at dirigenten havde henstillet til bestyrelsen at give pressen en redegørelse for mødets forløb, sluttede formanden mødet med en tak til alle deltagerne. Man samledes derefter på Stiftmuseet, hvor landinspektør Jungersen gav en kort oversigt over museets ombygning og nyordning. Deltagerne så derefter med den største interesse museets righoldige samlinger og beundrede meget den forandring, museet var undergået. Ved den efterfølgende middag i »Bangs Have«, hvori en del af Dansk historisk Fællesforenings repræsentanter deltog, blev mag. Chr. Axel Jensen fra alle sider stærkt hyldet og takket for sin lange og vel-signelsesrige tjeneste i vore museer.